

have udtalt, vilde man til den Tid let ved et lille Tillæg til den anden Lov kunne faa denne efter vor Mening uheldige Bestemmelse afskaffet eller forandret. Derfor have vi ikke stillet Forslag derom, men jeg har ikke villet undlade at nævne her, at det Lovforslag, vi ere i Færd med at vedtage, lider af en Skrøbelighed.

Justitsministeren (Svend Høgsbro): Jeg kan tiltræde det af det ærede Udvalg stillede Ændringsforslag og anbefale det til det høje Tings Vedtagelse. — Med Hensyn til det Forbehold, som to ærede Medlemmer af Udvalget have taget, og som det ærede 6te kongevalgte Medlem (H. N. Hansen) nu nærmere tog Ordet for, skal jeg kun sige, at mine Sympatier ubetinget gaa i samme Retning som de ærede Medlemmers og det Forbehold, de have taget. Naar jeg desuagtet ikke har ment at kunne slutte mig dertil, er det af Respekt for den Kendsgerning, at man har vedtaget noget paa Retsplejelovent, førend jeg fik med den Sag at gøre, og fordi jeg i Overensstemmelse med den Betragtning, jeg der har gjort gældende, ikke mener, at den Revision, som nu foregaar, bør medtage andet, end hvad man fra alle Sider er enig om, hvilket ikke gælder det Tilfælde, her foreligger, i alt Fald ikke hidtil.

Ordføreren (Goos): Jeg finder blot Anledning til at gøre den korte Bemærkning til det ærede 6te kongevalgte Medlem (H. N. Hansen), at min Tavshed om Sagens Realitet ikke maa forstås i den Retning, at jeg tror, at den nu i Retsplejelovent vedtagne Ordning er uheldig. Det tror jeg ikke, den er, og jeg tvivler om, at man let vil kunne enes om en Forandring paa det Punkt i Retsplejelovent, særlig af den Grund, at mig bekendt har man intet Sted, hvor man har indført og har Nævninger i Funktion, ladet sig nøje med mindre end den edelige Bekræftelse, som nu er vedtagen i Lovforslaget for vort Vedkommende.

H. N. Hansen: Det kan være rigtigt, hvad der nu blev anført om, at man andetsteds har bevaret en højtidelig Edsform, men det staar alt sammen i Forbindelse med, at disse Regler ere trufne paa et Tidspunkt, da Samfundsforholdene gjorde Edsaflæggelse naturlig. Vi ere nu komne paa et Trin af Samfundsopfattelse, hvor dette efter min Mening ikke passer, og det passer end ikke efter kristne Menneskers Opfattelse. Jeg tog navnlig Ordet for at sige, at jeg vilde i saa Henseende

tro, at Tidens Udvikling vilde kræve, at vi gik langt videre med Afskaffelse af Ed, end der nu er Tale om ved dette Lovforslag. Jeg tror, det er urigtigt, at Staten tyr til Eds Benyttelse nu om Stunder for at skaffe sine Love større Betydning, og hvis de Herrer vilde tage frem og gennemlæse den Anordning, som bliver ved at gælde i dette Land, Anordningen af Juni, 5. eller 6., 1842, og som man altsaa ikke ved Løfteed, men ved enhver Eds Afleggelse som Vidne eller Part, skal foreholde Parterne, vilde De blive bange for, at saadant noget skal bevares. Læs det en Gang, mine Herrer, hvad det er, vi nu i 1909 skulle sige til vore Medborgere, som skulle aflægge Ed som Vidne eller Part, hvorledes det skal gaas igennem: de skulle tro paa den treenige Gud, hvorledes deres Hjerte og Fod ville bæve her i Verden, hvis de aflægge falsk Ed, og hvorledes de i den anden Verden skulle straffes o. s. v. Alt dette tyr Staten til for at faa Mennesker til at tale Sandhed. Det har Staten ikke Lov til nu om Stunder, det kunde gaa an i 1842, men ikke nu. Det, som Staten skal sige, er kun dette: Her skal du som Vidne eller Part aflægge Ed for Retten, og hvis du gør dig skyldig i at tale Usandhed, straffes du med den eller den alvorlige Straf; er dette dig bekendt, og vil du saa derefter aflægge Bekræftelse eller Ikke-Bekræftelse? Det er det, vi have Lov til at gøre, men vi have ikke Ret eller Lov til at kalde den almægtige Gud til Rettens Hjælp i vore verdslige Forhold. Dette kom jeg til at fremdrage — skønt jeg ikke ellers vilde have gjort det —, fordi det er den Fortidsopfattelse, der ligger til Forsvar for, at man i andre Lande har bevaret den højtidelige Edsaflæggelse, men den kan ikke benyttes, naar vi i vore Tider og i vort Land skulle have nye Regler om Retsplejens Ordning.

Da ikke flere forlangte Ordet, sluttedes Forhandlingen.

Ændringsforslaget af Udvalget om en forandret Affattelse af Lovforslaget (se Tillæg B. Sp. 791 ff.) og det saaledes ændrede Lovforslags Overgang til tredje Behandling vedtoges uden Afstemning.

Formanden: Dermed er Dagsordenen udtømt.